

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA .....

Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 160 Lei
 Pe jumătate de an . . . . . 80 „
 Pe un pătrar de an . . . . . 40 „
 Un număr . . . . . 3 Lei.
 Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
 Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.

Propaganda unită.

În comunele noastre românești, Sculea, Gataia, Mănăstire și Sângeorge de pe valea Bârzavei din județul Timiș-Torontal, astăzi, în țara visurilor moș strămoșilor noștri, după veacuri de suferință alături de neamurile străine adusă aici pe vremuri de stăpânirea maghiară, neamul nostru românesc, dar mai bine zis, Biserica noastră ortodoxă a mai primit un dușman, deastădată din sânul neamului, biserica greco-catolică.

Cum s'a făcut unirea dela 1700, cetitorii acestor șire o cunosc prea bine. Voi arăta pe scurt cum se lucrează astăzi printre pașnicii credincioși ai Bisericii noastre ortodoxe, din comunele mai sus amintite, dela venirea în primăvara anului 1927 alor câtorva familii de coloniști greco-catolici pe aceste plajuri.

Coloniștii din ambele comune Sculea și Gataia au primit locurile de case pe teritoriul comunei Gataia, și astfel împreună cu îndreptățiții la locuri de case din ambele comune formează un sat nou cum am zice, care leagă aceste comune. În această parte, numită colonia Gataia, locuiesc și acele 23 de familii greco-catolice, cari aparțin parohiei greco-catolice din Sângeorge.

Până în anul 1928 nime nu a făcut amintire, că cutare este ortodox sau cutare unit, mai ales că toți capii familiilor greco-catolice, prin o cerere adresată Preasfințitului nostru episcop diecezan, au cerut să fie primiți în sânul bisericii ortodoxe. Această cere dtdo 8 Maiu 1927 cu semnăturile originale se află de prezent la Oficiul nostru parohial din Sculea sub Nr. 109/927. Autoritățile superioare bisericești greco-catolice prinzând de veste, au trimis pela casele numiților coloniști misionari, ba nu odată a

venit și un misionar, după vorbă francez, ca, vezi Doamne, să readucă pe fiii cei rătăciți și ca nu cumva să treacă la biserica schismatică a grecilor, cum este considerată biserica noastră ortodoxă de cătră acești misionari.

Prin făgăduinți, prin amenințări au ajuns până acolo, că acele familii, în mare parte au rămas greco-catolice, fără însă ca din cele făgăduite să se fie realizat ceva până în ziua de astăzi. Li s'a promis, că li se va zidi biserică și școală din partea statului, că vor primi ajutor bănesc pentru construirea de case și câte alte favoruri vor mai primi. Dar cu toate făgăduirile lor beții coloniști sunt și astăzi tot în aceea stare tristă, în care se găseau acum doi ani și mai bine.

Tânărul preot Victor Toldi din Sângeorge caută însă să câștige credincioși pentru a putea muta sediul parohiei în Gataia, unde după socotelile lor, este un teren mult mai favorabil decât în Sângeorge, unde sunt o mână de Români și restul Sârbi, cari țin la legea lor ortodoxă, și nu se lasă ademeniți cu una cu două.

În ziua de 11 Ianuarie a. c. a cununat pe Ioan Dejan de religione greco-catolică și Maria Albu de religione ortodoxă română. Conform uzului îndatinat, cununia urma să se săvârșească în biserica noastră ortodoxă, dânsul însă a făcut cununia fără ca numita să fie trecută ori să fie făcut înainte declarație la ofițerul stării civile că voințe să treacă la legea greco-catolică.

Tânărul Vasile Bogdan de religione ort. rom. dorind să pășească la Taina nunții cu Ileana Lup de religione greco-catolică, cunoscând uzul dela cununiile mixte, ar fi urmat să se cunune după rânduiala bisericii greco-catolice. Pentru a fi însă cununat în biserica și după rânduiala bisericii greco-catolice, preotul Victor Toldi a prezentat mirelui un proces-verbal întocmit de dânsul după modelul primit dela episcopia Lo-

gojului, pe care îl dau în întregime pentruca să vorbească dela sine.

Proces-verbal

luat astăzi în ziua de 19 Ianuarie 1931 la Oficiul parohial român unit din Sângeorge fiind de față cei mai jos semnați:

Subsemnatul Vasile Bogdan june de religione ort. român născut la 25 Septembrie 1903 în comuna Ațintiș jud. Turda din părinții Iacob Bogdan și Eugenia Pavel și subsemnata jună Ileana Lup de religione română unită născută la 21 August 1913 în comuna Borzești din părinții Vasile Lup și Maria Non, dorind să pășim la taina sfintei căsătorii declarăm în fața lui Dumnezeu, că toți copiii ce ni-i va da bunul Dumnezeu din această căsătorie, atât băieții (feciori) cât și fetele, îi vom boteza și crește în religionea română unită.

Subsemnatul mire mă oblig în fața lui Dumnezeu, că pe toți copiii, ce ni-i va da Dumnezeu din această căsătorie atât băieții (feciorii) cât și fetele, îi voi declara la oficiul stării civile ca aparținând religiei române unite.

Subsemnatul Vasile Bogdan mire declar în fața lui Dumnezeu, că pe soție nu o voi împedeca în împlinirea datorințelor ce i le impune biserica română unită.

Acest proces verbal, după ce a fost citit și explicat, a fost semnat.

Dat ca mai sus

.....	.....
martor	mire
.....	.....
martor	L. S. mireasă

În fața mea:

Victor Toldi m. p.
administrador parohial.

Amăsurat art. 47 din Legea cultelor, toate angajamentele luate anterior cununiei sunt considerate de nule și neavenite. O știe aceasta și preotul Victor Toldi, dar mai știe el și aceea că poporul nostru românesc ține mai mult la frica de Dumnezeu, la jurământul ce-l face către Dumnezeu decât la legile omenești și la această supremă lege a făcut apel, când a cerut mirelui Vasile Bogdan să semneze acel proces verbal. Mirele nu a semnat acel proces-verbal și astfel preotul Victor Toldi a refuzat să săvârșească Taina nunții. Cununia s'a celebrat în biserica noastră ortodoxă din Sculea, la dorința mirelui și a miresei fără a li se cere să facă declarații de fele celor de mai sus.

Iată cum lucrează „biserica soră“, cum se numește de către unii. În loc să samene între credincioșii săi iubirea de neam și de aproapele, răsvrătește fiii aceluiaș neam pe tema confesio-

nală, încât astăzi românași îmbrăcați în straie cu motive românești, în zile de sărbători, la dorința preoților greco-catolici în lipsă de preoți merg la biserica romano catolică, unde nu pricep nici o iotă măcar din întregul serviciu divin.

Dar veni-va vremea când sătui de atâta ură, de atâtea promisiuni, întreg neamul românesc va fi una, cum una a fost dela ființa lui ca neam și lege, până la anul 1700. Umilii preoți dela țară au datorința sfântă să servească cu dragoste și cu multă credință la altarul Domnului, ca astfel să câștige dragostea credincioșilor săi și darul Duhului sfânt să încununeze munca lor, ca astfel cu inimă curată să putem răspunde și de aci înainte dușmanilor neamului și Bisericii noastre cu cuvintele: „Înțelegeți neamuri și vă aplecați că cu noi este Dumnezeu“.

Dimitrie Botău
paroh.

Din viața mucenicilor.

— Teodor Tiron. —

Din pământul cel binecuvântat al Sfințelor Evanghelii au răsărit astfel de bărbați — adăvurate întrupări ale virtuților creștine — a căror viață întreagă ni-se prezintă ca cel mai perfect model de curăție morală, de întrăripire evanghelică și de convingere religioasă.

Aceștia sunt martirii, mucenicii, din faptele cărora putem scoate cele mai sublime și mai luminate învățături. Pe unii ca aceștia Biserica noastră ortodoxă îi prăsnuește în parte, rezervând aproape fiecareia o zi de cinste în scopul de a prinde mai bine rostul și adâncul vieții lor și mai ales a putea slăvi după cuviință pe Dumnezeu cel ce s'a preamărit în viața și în faptele lor.

Numărul cel mai mare al mucenicilor îl găsim în primele veacuri ale creștinismului, când a-ți manifesta credința cea întru Christos prezintă o primejdie continuă; — ca dovadă, viața lor chinuită și plină de torturile cele mai groaznice și chinurile cele mai oribile. Cei mai mulți și-au jertfit viața pe altarul sfintei credințe a Domnului și cu multă suferință, cu multe lacrimi și cu mult sânge a trebuit să fie udat ogorul în care se aruncase sămânța, pentru victoria creștinismului. Cu drept cuvânt *Tertulian* zice: „*Sanguis martirum semen christianorum*“!

Unul dintre acei mucenici care mai bine și-a jertfit viața decât să renunțe la credința în Iisus este și **Sfântul Teodor Tiron**.

S'a născut în Siria. Înrolat încă de tânăr în cadrele armatei romane, ajunge în scurtă

vreme ofițer. Era pe timpul când Maximiu și Galeriu dau cele mai aprige porunci împotriva creștinilor.

Primește cununa muceniciei și supanumele de *Tiron* adecă „recrutul“ pe vremea când legiu-nea din care făcea parte — Evhaita — se găsea la Amasia în Pont.

Dar cu toate că avea supanumele de „recrut“ în oastea romană, în schimb Sfântul Teodor era soldatul disciplinat al lui Christos, acărui ființa era pătrunsă până 'n adâncuri de Duhul Evangheliei, ceace se vede din cūrăgioasa mărturisire a credinței creștine făcută în auzul și văzul tuturor în imprejurările cele mai critice.

Era în prima săptămână a sfântului Post al Paștilor din anul celor mai sângeroase prigo-niri, 306. Din porunca Cezarului toată oștirea din cuprinsul imperiului roman fu obligată să jertfească zeilor. Centuria din care făcea parte Teodor deasemenea fu obligată la supunere acestui ordin.

Sfântul Teodor nu se supuse poruncei împărătești deși știa ce-l așteaptă. Sfătuit, îndru-mat și apoi amenințat să se lapede de Christos, nu voiește și jertfă zeilor. n'a adus nici chiar când i-s'au dat, i-s'au oferit cele mai înalte ranguri în oaste. Toate acestea îl lasă rece și vecinic se ruga lui Dumnezeu să-i întărească credința și să-i dea puteri noi pentru suportarea chinurilor ce-l așteptau.

Ba chiar în semn de protest în fața amenințărilor și pentru a-și arăta statornicia credin-ței sale, dă foc templului excentricei *Cybele*, distrugând idoli de piatră. Chemat din nou în fața judecătorilor — aceștia caută să-l convingă făgăduindu-i a-l face preot al *Cybele*; dar toate au fost zadarnice. L-au întins pe roată și l-au bătut cumplit cu vergi, dar nimic nu turbura seninătatea sa, nimic nu clătina credința sufle-tului său.

Corpul chinuit și torturat până aproape la nesimțire, totuși de pe buze plecau către cer cu-vintele unui psalm de laudă lui Dumnezeu „*Binevoiu cuvânta pe Domnul în toată vremea, pururea laudă lui în gura mea*“ .... ca semn al neînvinsei sale credințe în Iisus!!

În cele din urmă fu condamnat la ardere pe rug. *Arderea lui are loc la 17 Februarie 306* când biserica ortodoxă îl prăsnuește. Moaștele sale sunt cumpărate de o creștină pioasă Eusebia și îngropate la una din moșiile sale.

Între minunile pe cari mucenicul le-a să-vârșit după moarte, merită a fi amintită urmă-toarea:

Era în vrenrea domniei lui *Julian Apostatul*. Acesta voind cu toată forța să reîntroneze pă-

gânismul, dă ordin ca în prima săptămână din Postul Mare — când se știa că creștinii țin postul cu strictețe — să se stropească cu sânge de jertă toate alimentele de pe piețele Romei.

Creștinii nu aveau să știe aceasta, dar Dumnezeu care nu părăsește în ziua năcazului pe cei-ce îi slujesc Lui, trimite aievea pe Sfântul Teodor patriarhului să-i facă cunoscută această pângărire, și abținându-se dela cumpărarea buca-telor stropite păgânește să se hrănească creștinii în această primă săptămână *cu grâu fiert sau colivă*.

Bucatele împărătești au fost aruncate în mare stricându-se, iar drept mulțumire și aducere aminte, totdeauna creștinii primesc, în prima săptămână a postului mare, pe Sfântul Teodor cu grâu fiert, *ba chiar în Biserica noastră ortodoxă, sfinți se prăsnuesc cu aducere de colivă la biserică*.

Tăria în apărarea credinței sale, de care ne dă dovadă acest sfânt mucenic să ne fie nouă celor de astăzi pilda cea mai vie.

Trăim vremuri în cari creștinismul e la modă, umblând în pantofi de aur pe toate drumurile. Săul nu mai tună și fulgeră împotriva celor cari urmează pe Domnul. Dar tocmai din această cauză cei mai mulți dintre noi purtăm doar firma frumoasă de „credincioși“ dar viața noastră dovedește contra-riul. Ne bucurăm de numele de „creștin“ dar oare întrebatu-ne-am de și merităm acest nume care ni-a iost câștigat cu mult preț de sânge și cu multe suferinși.

Niciodată n'a fost mai mare nevoie ca fiecare să se cerceteze la lumina Cuvântului lui Dumnezeu.

Astăzi când la tot pasul asistăm la deșertări de credințe în fața chiar a celor mai slabe ispite și ademeniri, gândul să ni-l îndreptăm spre bărbăția sfântului Teodor și sorbind din exemplul amplu a vieții sale mucenicești, să hrănim sufletele noastre sterpe și îndoelnice.

Dimitrie Anuțoi
preot.

„Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu“.

Puțin îl mai despărțea — un singur pas poate de mai făcea și pe „*Fiul risipitor*“ îl în-ghitea prăpastia, care nu l-ar mai fi redat îm-brățișărilor iertătoare ale tatălui său prea iubitor.

Acest pas însă nu-l mai face, căci necă-pătând el, spre a-și stămpăra foamea, nici măcar din roșcovele ce le mâncau porcii — se înfioară și trezit ca dintr'o amorteală se oprește să-și șteargă ochii și să-și dea seama de starea mize-rabilă în care a căzut. Nu mai face pasul acesta

căci „viindu-și întru sine“ (în fire) cum zice Sfânta evanghelie, se oprește la timp încă din calea pierzării, ca să cugete la bunurile pierdute prin risipă și desmerdări, să cugete la ceea ce l-ar aștepta dacă s'ar întoarce la vatra părintească. Se oprește la glasul conștiinței mustrătoare pentru ticăloșenia sa și pentru ca să ia hotărîrea în virtutea căreia să-și zică pocăit: „Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu și voi zice: tată greșit-am la cer și înaintea ta. Și nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău“...

Din continuarea pildei fiului risipitor apoi reiese, că el, care și-a prăpădit averea cerută cu atâta semeție dela tatăl său, nu numai că a câștigat iertarea acestuia, dar că a fost primit cu mare bucurie de părintele său, care i-a înlocuit zdrențele cu haine noi și inel i-a dat. Și care a poruncit ca „aducând vițelul cel mai hrănit, îl înjunghiați și mâncând să ne veselim. Că fiul meu acesta mort era și a înviat, pierdut era și s'a aflat“.

Tălcul acestei pilde este adânc! Un explicator al ei zice, că „nici o altă evanghelie nu arată așa de lămurit calea mântuirii sufletești“.

Sub fiul cel pierdut avem să înțelegem lumea, pe noi oamenii, iar tatăl din pildă reprezentă pe Dumnezeu, Părintele nostru al tuturor.

Dela Tatăl nostru din cer noi primim neprețuită avuție, ca: mintea, înțelepciunea, sănătatea precum și învățătura, cum să ne folosim de acestea spre câștigarea mântuirii sufletești, fericirii vecinice și adevărate.

Oamenii însă, cei mai mulți, întocmai fiului risipitor — părăsesc pe Tatăl lor și învățăturile Sale, își uită de suflet, și'n locul fericirii cerești și vecinice, căutând pe cea lumească și iluzorie, se rătăcesc în țara ispitelor, risipindu-și frumoasa zestre; consumându-și înțelepciunea, tocindu-și mintea în urmărirea plăcerilor trupești; ruinându-și sănătatea prin beție și preacurvie.

Degeaba învață Sfânta Scriptură că: „Vinul și muierea duc pe oamenii înțelepți la nebunie“ (Is. Sirah 19, 2) și că: „Curvia și vinul pierde înțelegerea inimii...“ În zadar arată Apostolul Pavel că: „Cel ce curvește nu numai sufletul ei și trupul său spurcă, că toate alte păcate câte sunt, din afară de trup sunt, iar cea ce curvește, în trupul său greșește“ (Cor. 6, 18).

De geaba! Căci lumea veacului nostru înaintează vertiginios pe calea fără de legilor — „cei mai mulți — nu se opresc în loc, ci merg înainte la peire: Unii se spânzură, pe alții îi mănă boalele și moartea, iar pe alții îi înghit temnițele“.

Fioros!...

Băgare de seamă dar!

Cei cari în goana după plăceri și fericirea cea înșelătoare, și-au risipit partea de avuție primită dela Părintele ceresc... Cei cu trupuri și cu suflete trudite și zdrențuite... cei pe cari poate numai un pas îi mai desparte de abis — să se oprească, să-și dea seama de starea în care au decăzut și părăsind pe diavolul, stăpânul veacului, care i-a înjugat dobitoceștilor patimi — să se pocăiască și ascemnea „fiului celui rătăcit“, fiecarele să zică și să facă: „Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu“...

Și Tatăl care „Nu voiește moartea păcătosului, ci ca să se întoarcă și să fie viu“... nu numai că-i va primi, ci dupăcum arată Dumnezeucul Pilduitor, se va și veseli. Și împreună cu El „Se bucură și îngerii pentru un păcătos ce se pocăiește“ (Luca 15, 10).

Să ne întoarcem toți rătăciții veacului, toți cei flămânzi și setoși de viață să ne ducem cu credință la Domnul, care zis-a: „Eu sunt pâinea vieții; cel ce vine la mine nu va flămânzi și cel ce crede în mine nu va înseta vreodată“ (Ioan 6, 35).

Pr. Ilie Hergan.

Despre suflet.

Din cele până aci espuse, unul sau altul ar putea să se oprească nedumerit în privința trupului și a grijei ce-i datorăm trupului, înțelegând că acesta de condamnat este, devremece stă în calea mântuirii noastre sufletești. Drept aceea, înainte de a purcede la arătarea căilor ce duc la tămăduirea sufletului nostru, vom zăbovi puțin la lămurirea acestei chestiuni: trupul nostru netrebnic, adecă de condamnat este? Stăvilește el cu drept cuvânt avântul sufletesc în drumul său spre mântuire? În sfârșit, care trebuie să fie rolul trupului în viața credinciosului creștin.

Întâi și întâi, dacă ne gândim la origina celui dintâi om, aminte ne aducem că despre acela cărțile Sfinte spun, cumcă Dumnezeu l-a făcut. Trupului său din lut, s'a suflat duh de viață și așa s'a făcut omul... după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, a făcătorului său. Ceva netrebnic, adecă de condamnat n'a putut deci eși din mâinile Dumnezeului Creator! Dimpotrivă, trupul omenesc prin întruparea Mântuitorului nostru Iisus Christos a primit cea mai înaltă considerație, cea mai înaltă vază! Și sfântul Apostol Pavel ne spune undeva, că trupurile creștinilor mădulare sunt lui Christos! (I Cor. 6, 15).

Trupul deci departe de a fi spurcat, își are

rostul lui binecuvântat. Cei cari afirmă, că el stăvilar este sufletului doritor de izbăvire, se pripesc, căci *nu toate trupurile sunt piedică la mântuirea omului!* Trupul este stăvilar numai atunci, când — asemenea unui frate hain și risipitor, care le cere toate pe seama poftelor lui risipitoare — preocupă, atrage toate grijile și ocupațiile omului numai pentru sine; când el are tendințe de dominare asupra sufletului, atunci trupul este scandela, piedecă și stăvilar în calea sufletului ce dorește mântuirea omului!

Trupul servește de instrument sufletului; el este vasul în care sufletul petrece în vreme-nica lui cale pământească și de unde el se sârguește să pregătească, drumul vecinicei și fericitoarei vieți! Și câtă vreme trupul ascultător și cu supunere se poartă față de suflet; câtă vreme servește intențiile mântuitoare ale sufletului, el lucrează spre binele omului, când însă trupul se răsvrătește când vrea să domnească el asupra sufletului, pierdut este și sufletul și deodată cu acesta mântuirea omului!...

Cunoaștem deci valoarea trupului nostru și de aci mai ales valoarea ce trebuie să dăm sufletului care — dupăcum capul poruncește celorlalte membre ale corpului, așa el drept are să dispună, adevărat să poruncească trupului.

Dară dacă știm că sufletul este bolnav, să revenim îndată la el și grijă să depunem pentru tămăduirea lui. Înainte de a intra însă în amănunte, să reținem o mică dar grăitoare povestire. Unui împărat i se bolnăvi unicul său fiu, moștenitorul de tron al țării. Mare înfrigurare puse stăpânire la palat și în țară pe toate inimile. Doctori peste doctori fură chemați să-l vindece pe prinț. Li se făgăduiau averi unora, altora viața li se amenința, dar înzadar, nimeni nu putea să-l vindece pe prinț. Într-o bună zi se prezintă înaintea împăratului un bătrân curtean, care se angajă ca în zece zile să-l vindece complect pe prințul bolnav. La început a stat la îndoială împăratul, dară neavând altceva mai bun de făcut, îi porunci să se ducă în camera bolnavului și să-l vindece. Zis și făcut. Bătrânul intră zi de zi la prinț deschidea. Cartea sfântă și îi cetia din ea și... minunea minunilor. În mai puțin de zece zile fiul împăratului fu sănătos. Ce se întâmplase? Doctorii cari nu cunoșteau decât boalele trupului, nu puteau ști boala sufletească a prințului și leacul acelei boale. În schimb însă cunoștea taina sufletului de prinț bătrânul curtean, care — spre mirarea, dar și spre bucuria tuturor — redete prințului sănătatea.

Ce facem noi azi când felurite boli pun

stăpânire pe trupurile noastre? Alergăm firește în grabă la doctori, și datorință avem să alergăm, căci altfel ne punem în pericol însăși viața noastră. Iată asemenea datorință avem și față de sufletul nostru bolnav, să alergăm la doctorii sufletelor, să alergăm întru scaparea lui.

Din pilda fiului de împărat văzurăm, că sufletul bolnav se tămăduiește cu ajutorul Cuvântului lui Dumnezeu; acesta deci conține rețeta minunată cu ajutorul căreia omul își lecuește sufletul său suferind.

Cea dintâiu treaptă a vindecării este însă *recunoașterea* îndepărtării noastre de cuântul Domnului, a apropierii de pierzarea sufletului nostru. Fiul cel rătăcit, despre care povestesc evangeliile sfinte, de îndatăce și-a recunoscut greșelile sale, a început să se apropie de calea cea tămăduitoare a sufletului său amenințat. O recunoaștere dar, sinceră, deplină constituie un punct de mănecare dela rău la bine. Nesmintit pentru petrecerea noastră în răutate, pentru negrija de sănătatea sufletului, datori suntem a ne căi, părere de rău să arătăm; *acestea toate în scaunul mărturisirii, în fața duhovnicului!*

Dupăce cu lacrimile căinței și cu întâmplătorul canon impus de preot am spălat casa sufletului nostru, sufletul poate răsufli ușurat și poate porni întru reabilitarea, adevărat tămăduirea lui.

(Urmează).

Raportul general

al Comitetului Societății Femeilor ortodoxe române din Caransebeș către Adunarea generală.

Onorată adunare generală!

Conform dispozițiilor statutare, comitetul Societății noastre are onoarea a prezenta On. Adunării generale despre activitatea dezvoltată cât și despre averea și mișcarea financiară în cursul anului 1930 următorul

Raport general:

Comitetul Societății noastre întrunindu-se în cursul anului 1930 în 7 ședințe, estragem următoarele momente esențiale:

1. Amintim și de astă dată, pentru că este vrednic de amintit, efectul binefăcător simțit de toți aceia, cari au avut prilejul să asculte frumoasele conferințe religioase și frumoasele cântări și concerte bisericesti esecutate cu toată precizitatea în postul Paștilor și al Crăciunului din anul 1930.

Se poate zice, că oricare dintre ascultătorii acestor admirabile conferințe și concerte bisericesti și-au putut îmbogăți sufletul lor, cu anumite cunoștințe înălțatoare și folositoare, care contribuiesc în măsură mai mare ori mai mică la regularea referințelor morale în viața de toate zilele. Sunt plăcute aceste amintiri din postul Paștilor și al Crăciunului, cu care prilejuri s'au făcut cele mai succese încercări spre a scoate în evidență marea importanță de a influența asupra calităților spiri-

tuale mai ales a acelor care constituiesc caracterul moral acel cap de operă, aceea podoabă a vieții omenestii, care este și cea mai puternică armă de apărare împotriva tuturor patimilor distrugătoare de credință.

Prea Sântia Sa Domnul Episcop Dr. Iosif Tr. Badescu pe deplin convins de minunatul efect ce-l poate produce cuvântul viu al preotului sau predicatorului, a sprijinit cu mult interes această acțiune.

Astfel satisfăcut Comitetul Societății noastre, se află în plăcuta poziție de a prezenta On. adunări generale tabloul conferințelor și concertelor religioase ținute în postul Paștilor și al Crăciunului din anul 1930.

În postul Paștilor seria conferințelor a fost deschisă în 9 Martie 1930, prin domnul profesor Filip Pop, care a conferențiat despre: „Dumineca ortodoxiei” urmat de concertul bisericesc: Psalm 100, executat de corul stud. teologi de sub conducerea domnului profesor Constantin Vladu.

În 16 Martie a conferențiat domnul profesor Dimitrie Soceneanțu despre: „Sfânta Taină a mărturisirii”, urmat de concertul religios: „Dumnezeule, Dumnezeule”.

În 23 Martie a conferențiat domnul diacon Pavel Bogoevici despre: „Serbătoarea Sfintei Cruci”, urmat de concertul religios: „Lăudați pe Domnul”.

În 30 Martie și-a ținut conferința sa domnul profesor Zeno Muntean despre: „Importanța postului și a rugăciunii”, iar corul stud. teologi a cântat: „Dumnezeule, Dumnezeule”.

În 6 Aprilie 1930 a conferențiat Consilierul referent eparhial domnul Nicolae Cornean despre: „Smerenie”, iar corul stud. teologi a cântat: „Psalm 110”. În Vinerea sf. Pațimi a predicat protopresb. Romul G. Ancușă despre „Crucea Domnului”.

Seria conferințelor din postul Crăciunului a fost deschisă în 16 Noembrie 1930 prin domnul profesor Dr. Dimitrie Cioloca, care a conferențiat despre: „Post și pregătire”, iar corul catedral de sub conducerea domnului profesor Constantin Vladu a dat responsoriile și a cântat: „Acum slobozește”.

În 21 Noembrie 1930 a conferențiat domnul profesor Zeno Muntean despre: „Caracterele unei mame creștine”, iar corul stud. teologi a cântat Psalmul: „Dumnezeule”.

În 23 Noembrie 1930 a conferențiat domnul diacon Pavel Bogoevici despre: „Avere și folosirea ei”, iar corul stud. teologi a cântat: „Împărate crește”.

În 29 Noembrie 1930 fiind după masă o înmormântare domnul profesor Dimitrie Soceneanțu a vorbit la Sfta Liturgie despre: „Virtutea iubirii”.

În 6 Decembrie a conferențiat domnul profesor Ioan David despre: „Săraci”, iar corul stud. teologi a dat responsoriile.

În 7 Decembrie 1930 a conferențiat domnul profesor Gheorghe Noaghea despre: „Invidie”, iar corul stud. teologi a cântat concertul bisericesc: „Iisus”.

În 14 Decembrie 1930 a conferențiat domnul Alexandru Bocsianu despre: „Cina cea mare”, iar corul stud. teologi a cântat Psalmul: „Domnul meu”.

În 21 Decembrie 1930 a conferențiat Prea Onorat domnul protopresbiter Romul Ancușă despre: „O, ce veste minunată în Vitelem se arată”, iar corul stud. teologi a cântat colinda: „Umblă maica după Fiu”.

2. Este cunoscut cu ce evlavie vin credincioșii la Sfânta Biserică în zilele patimilor ca să îngenuncheze după datina creștinească la mormântul Domnului nostru Iisus Christos. Comitetul societății a purtat grijă ca mormântul să fie bine aranjat.

Cu acest prilej avem cinstea să amintim fapta nobilă a președintelui Comunității de Avere domnul Pavel Goanță, care a binevoit să pună la dispoziția Comitetului multe și frumoase crengi de brad pentru podoaba principală a mormântului. Au mai contribuit doamna Anica Vrăjitoriu și d-șoara Elena Bradicean, cu flori și cu multă muncă.

3. În 29 Mai 1930, la ziua înălțării Domnului cu prilejul serbării zilei Eroilor, femeile noastre, conduse de simțul datoriei, s'au grupat pentru câteva clipe în jurul mormintelor scumpilor noștri Eroi, luând parte la una din cele mai mișcătoare manifestații de pietate acelor, carora le datorim primosul recunoștinței noastre nesfârșite.

În zilele de 12 și 13 Noembrie 1930, când orașul nostru, cu ocazia adunării generale a Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului Român, având deosebită cinste să primească pe Maiestatea Sa Regele Carol II, noi femeile române membre ale Societății ortodoxe din Caransebeș, dându-ne seamă de însămnătatea acestor zile ne-am făcut de datorie a lua parte în număr cât se poate de mare la această puternică mișcare culturală serbătorită cu atâta solemnitate.

4. Săracii noștri. Acum, când atâtea sulete se sbat în suferințele grele ale sărăciei, lipsei și neajunsurilor, Comitetul Societății noastre și-a făcut de datorie a ameliora întrucâtva această stare tristă a săracilor noștri. Astfel la sărbătorile Paștilor au primit 29 de săraci alimente în preț de . . . . . Lei 3564— iar 11 săraci au primit ajutor în bani . . . . . 720—
La oaltă . . . Lei 4284—

La sărbătorile Crăciunului s'a făcut asemenea. Fiind însă puterile prea slabe, Fondul Milelor prea mic, s'a simțit nevoia întreprinderii unei colecte. Dar pe vremea acestei erize pe când totul se cutremurase de îngrijorare, era greu de știut la care ușă să se bată după ajutor. Astfel a trebuit să se mărginească colectarea numai dela unele locuri. Au binevoit deci să contribuie: Primăria orașului cu Lei 3500, N. N. cu Lei 500, Banca populară cu Lei 500, N. N. cu Lei 200, doamna Irma Mușu cu Lei 100, doamna Eulalia Oprea cu Lei 100 și Comunitatea de avere cu 2 m. de lemne.

Rezultatul colectei în bani a fost . . . . . Lei 4800— care sumă s'a întregit din Fondul Milelor până la suma de Lei 10.000, ce s'a distribuit între 55 de săraci și adică au primit 43 de săraci alimente în preț de . . . Lei 6382— și 12 săraci au primit ajutor în bani . . . . . 2972—
La oaltă . . . Lei 9353—

S'au împărțit deci la Paști și la Crăciun suma de Lei 13.738 care sumă în raport cu numărul săracilor este o mică dărnicie dar izvorită din bunătate sinceră.

Fie-ne îngăduit să amintim, că actul împărțirii acestor daruri a oferit cele mai înălțătoare clipe din viața acestei Societăți. Prea On. domnul Protopop Romul Ancușă a binevoit să însoțească aceste clipe de un discurs ocazional, care a pătruns până la lacrimi suletele celor prezenți; iar unul dintre săraci cu numele Ioan Toma a rostit orația dela Stea.

5. În legătură cu săracii dela Crăciun amintim că și deastădată ca și în anii trecuți, Comitetul Societății noastre a luat parte la serbarea pomului de Crăciun a închisorii centrale din localitate, împărțind deținuților colaci, cârnați, prăjituri etc.

6. Încă o dovadă de sulete nobile creștinești avem cinstea să amintim la locul acesta pe domnii Dr. Jurca, Dr. Pétri și Dr. Dubovan, cari au avut bunătatea să

conzulte în mod gratuit pe o femeie bolnavă, care de mai mult timp stă sub ocrotirea Societății noastre.

7. Un semn îmbucurător de iubire și adevărată milostenie creștinească, ne prezintă și urnele dela Sfânta Biserică. În aceste vremuri de criză și de materialism acut, aflăm totuș și suflete darnice. În cursul anului 1930 s'a ridicat suma de lei 1855.

8. Societatea femeilor ortodoxe române din Caransebeș aduce cu adâncă evlavie sentimentele ei de pietate, către fericitul în Domnul Arhiereul Filaret Musta. Tot odată pomenim la acest loc și perderea prin moarte a mai multor membrii și adecă: Constantin Călțun sen., membre fondatoare: Maria Dr. Radulescu, Emilia Tismonariu, Ana Jula și Ecaterina Vințan născ. Mageriu; membre ordinare: Paraschiya Brânda, Marta Juja și Elena Cornea; membru aderent: profesor Coriolan Toma. Vecinica odihnă celor plecați dintre noi.

9. Numărul total al membrilor Societății de toate categoriile cu finea anului 1930 atinge cifra 532.

10. Cât despre starea averii și mișcarea financiară, este a se vedea din raportul cassierei.

11. Avem plăcuta datorie de a face cunoscut On. Adunări generale, că Veneratul Consiliu eparhial, în ședința sa ținută la 10 Decembrie 1930, a avut bunăvoința de a aproba hotărârile Adunării generale din 16 Februarie 1930 referitoare la modificarea Statutelor Societății.

Din toate cele mai sus expuse se poate vedea, că Societatea noastră a stăruit să aducă însuflețire între membrii ei, atrăgându-i către Sfânta noastră Biserică. Isbânda o întrevădem.

La această isbândă nicidecum n'am fi putut ajunge fără sprijinul tuturor factorilor chemați a munci în această direcție.

Comitetul Societății noastre se simte deci dator, cu adâncă venerație să-i mulțumească Prea Sfințitului nostru Episcop Domnul Dr. Iosif Tr. Badescu, care a binevoit să-l încurajeze în cursul de dezvoltare a acestei Societăți, dându-i dela înființare și până astăzi tot părintescul sprijin.

Mulțumim domnilor preoți și domnilor profesori pentru prețiosul concurs dat Societății noastre cu munca și cu jertfa.

Mulțumim tuturor membrilor, tuturor donatorilor și tuturor binefăcătorilor, cari conduși de spiritul creștinesc au stat în ajutorul acestei Societăți pregătind clipe de mângâiere multor necăjiți.

Mulțumim Comitetului Societății noastre este în măsură să supună acest raport aprecierii On. Adunări generale, rugându-o să binevoiască a-l lua la cunoștință și a aproba proiectul de buget pe anul 1931.

Conferință preoțească la Buziaș.

La glasul de chemarea al Preaonoratului Domn protopresbiter tractual, preoțimea s'a întrunit în conferință preoțească la Buziaș, în ziua de 12 Februarie a. c.

La ora 9 a. m. s'a celebrat Chemarea Duhului Sfânt, urmat de predica rostită de preotul Remus Cloambeș din Racovița.

După terminarea serviciului divin, preoțimea s'a îndreptat către Casa Culturală, unde prea-

onoratul Domn protopresbiter prin o cuvântarea binevenită a deschis ședința.

După cuvântul de deschidere a urmat disertația părintelui Avram Ciocoi din Vucova, având ca subiect „Cauzele necredinței“. Tema bine reușită.

„Date monografice din trecutul comunei Sculea“ comunicate de preotul Dimitrie Botău din Sculea. Deasemenea apreciate.

În această conferință preoțească s'a decis majorarea contribuției la fondul de ajutorare reciprocă în caz de moarte a preoțimei, — ținându-se seamă și de greutatea mari prin cari trecem, — 500 Lei anual și 500 Lei în fieștecare caz de moarte. Urmașii preotului vor beneficia de un ajutor momentan de 10.000 lei.

La ora 2 p. m. ședința a luat sfârșit.

Poșta Consiliului Eparhial.

În sensul ordinului consistorial No. 594 dtdo 5 Februarie a. c. On. preoți ai tractului protopresbiterial al Caransebeșului în trecerea lor ocazională pela secția culturală vor avea să ridice broșurile Nrii 1-6 și respective 4-6 pe seama bibliotecilor parohiale.

ȘTIRI

Locale.

Luni a conferențiat, în cadrul extensiunii universitare, Dl P. Sergescu. Subiectul conferinței a fost: „O călătorie în Africa“. Descrierea narativă plină de noutate, făcută de conferențiar, ne-a expus viața poporului algerian și marocan cu tot cortegiul de datini ce stăpânesc încă pătura de jos, cu tot fastul unei civilizații la nivelul celei europene. Totul, însă, s'a suprapus, căci fondul refractar, îndeosebi al sufletului marocanului, n'a lăsat mentalitatea ce-l stăpâna. O civilizație materială există, și încă foarte avansată, nu însă și o civilizație sufletească. Conferențiarul face unele anticipații asupra viitorului acestei civilizații fiind de opinia, că forma și funcțiunea va crea fondul și organul.

† **Dimitrie Comșa** profesor în pensiușe la Seminariul teologic-pedagogic Andreian, din Sibiu, membru de onoare al Academiei Române etc. a adormit în Domnul. Adormitul este unul dintre martirii faimosului *Proces al memorandumului*, vajnic luptător național — ca cei mai mulți tineri intelectuali ai generației trecușe —; a trecut la cele vecinice în frumoasa vârstă de 85 de ani, în Sibiu. Majestatea Sa l-a decorat postum cu Mărea Cruce a ordinului Ferdinand, ordin cu care a fost distins postum și compozitorul Ioan Vidu.

Guvernul țării a hotărât să facă defuocului funeralii naționale.

Dumnezeu să-i facă parte de fericirea cerească! Îndureratei familii i-i transmitem sincere condolențe.

INVITARE.

Membrii societății sportive „PĂSTRĂVUL” din Caransebeș sunt invitați la

ADUNAREA GENERALĂ,

care se va ține **Duminecă în 8 Martie a. c.**, după masă la, ora 4, în sala ospătării „PARISON” din loc.

În caz că nu se vor întruni membrii în numărul satorit prin statute, adunarea generală se va ține în Dumineca viitoare, adică la 15 Martie a. c. în acelaș loc și aceeaș oră, fără considerare la numărul membrilor.

Caransebeș la 18 Februarie 1931.

COMITETUL.

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 642 Port. 1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din Legea LX. din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 2932/1930 efectuindu-se execuțiunea la 25 Octomvrie 1930 în favorul următoarei Prima Cassă de păstrare reprez. prin avocatul Dr. Ernest Halle domiciliat în Caransebeș pentru suma de 7000 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate cari s'au prețuit în 9500 Lei — bani și anume: două vaci roșii, un porc ajb de un an, una căsuță, opt clăi de fân se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 6624/1930 G. pentru încasarea creanței de 7000 Lei — bani capital cu 15 $\frac{1}{2}$ % interese din 20 Februarie 1930 și speșele de 2681 Lei staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 17 Martie 1931 la orele 1 p. m. în comuna Marga la locuința urmăritului** și toți aceia, cari au voie a cumpăra sunt invitați cu aceea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX. din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sequestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX. din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 17 Februarie 1931.

Portărel, **Radulescu**

Corpul Portăreilor Tribunalul Caransebeș.

Nr. 753 Port. 1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 5882/1930 efectuindu-se execuțiunea la 28 Noemvrie 1930 în favorul următorului Antoniu Wildhirt reprez. prin avocatul Dr. Ernest Halle domiciliat în Caransebeș pentru suma de 2115 Lei — bani capital și accessorii mobilele sechestrate cari s'au prețuit în 12000 Lei și anume: un bufet mare cu giamuri și un pian culoare maron se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 7242/1930

G. pentru încasarea creanței de 2115 Lei — bani capital cu 15 $\frac{1}{2}$ % interese din 18 Oct. 1930, și speșele de 579 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 2 Martie 1931 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la locuința urmăriților** și toți aceia, cari au voie a cumpăra sunt invitați cu aceea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sequestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 6 Februarie 1931.

Șef Portărel **Radulescu**

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș

Nr. Port. 318 1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 1514/1930 efectuindu-se execuțiunea la 17 Junie 1930 în favorul următorului reprez. prin avocatul Dr. Gheorghe Băican domiciliat în Caransebeș pentru suma de 2410 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate cari s'au prețuit în 23.000 Lei — bani și anume: Un cazan de aramă complet și una cadă mare se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 3771/1930 G. pentru încasarea creanței de 2410 Lei — bani capital cu 13% interese din 6 Martie 1930 și speșele de 1284 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 28 Februarie 1931 la orele 10 a. m. în comuna Vercerova la locuința urmăritului** și toți aceia cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mobilele menționate mai sus în baza art. 107, 108, din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a Legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 3 Februarie 1931.

Șef Portărel **Radulescu**